

تهاجم اسرائیل به لبنان و تاثیرات احتمالی آن بر مسایل ایران

در گفتگو با ابراهیم یزدی

صدای آلمان، ۱۳۸۵/۵/۲

پس از آنکه حزب‌الله لبنان دو سرباز اسرائیلی را به گروگان گرفت، ارتش اسرائیل حملات وسیعی را به لبنان آغاز کرد. در این میان تلاش بسیاری از دولتها برای برقراری آتش‌بس جریان دارد، امری که اسرائیل و آمریکا آن را نمی‌پذیرند. این دو کشور، بر نقش سوریه و ایران به عنوان حامیان حزب‌الله لبنان تاکید می‌کنند و خواستار نابودی کامل این گروه هستند و ایران نیز حمله گسترده به لبنان را نقشه‌ای از پیش طراحی شده می‌داند، که گروگانگیری سربازان اسرائیلی در آن بهانه‌ای بیش نیست. در همین رابطه و نیز در ارتباط با تاثیر حوادث اخیر خاورمیانه بر پرونده هسته‌ای ایران، دکتر ابراهیم یزدی وزیر خارجه ایران در دوران دولت موقت مهندس بازرگان، به پرسشهای صدای آلمان پاسخ داده است.

جنگ در خاورمیانه باعث نگرانی تمام محافل صلح طلب جهان شده است. از یکطرف بخصوص اسرائیل و آمریکا حزب‌الله لبنان و در کنار آن حمایت‌های ایران و سوریه از آنها را عامل بروز این فاجعه می‌دانند و از طرف دیگر دولت ایران حملات اسرائیل به نوار غزه و لبنان را نقشه‌ای از پیش طراحی شده عنوان می‌کند. نظر شما در این خصوص چه هست، عامل اصلی در به آتش کشیدن منطقه را در چه جایی باید جستجو کرد؟

ابراهیم یزدی: منطقه خاورمیانه در طی سالیان دراز همیشه مله‌تپ بوده و آمادگی برای انفجار را داشته و دارد. مسئله این است که سازمان ملل متحد پس از جنگ ۶ روزه ۱۹۶۷ در قطعنامه ۲۴۲ از اسرائیل می‌خواهد که تمام سرزمین‌های اشغالی در آن جنگ را برگرداند و تخلیه کند و از اعراب می‌خواهد که اسرائیل را بعنوان یک کشور مستقل به رسمیت بشناسد. در طول سالیان دراز این قطعنامه اجرا نشد، اما آرام آرام شرایطی فراهم شده است که این قطعنامه اجرا شود. راه حل عملی آنهم ابراز شده است که اسرائیل از سرزمین‌های اشغالی عقب‌نشینی کند و آنها به فلسطینی‌ها واگذار شود تا یک کشور مستقل فلسطینی برای مردم آواره فلسطین بوجود بیاید. دولتهای عربی در این راستا قطعنامه ۲۴۲ را پذیرفته‌اند و خود سازمان آزادیبخش فلسطین، رهبری آن، رییس جمهور آن در حال حاضر آقای محمود عباس و مجلس شورای فلسطین در مجلس قبلی همه مذاکرات و تعهدات را قبول کردند که با تشکیل یک دولت مستقل فلسطینی و عقب‌نشینی اسرائیل صلح برقرار بشود، اما اسرائیل از اجرای این قطعنامه‌ها امتناع کرده است. اینها همه ریشه‌های مشکل است. حالا در این جنگ اخیر بهانه‌هایی دولت اسرائیل پیدا کرده است برای واکنش نشان دادن. اما این واکنش‌ها هیچ تناسبی با آن بهانه‌ها ندارد. اینکه دولت اسرائیل به بهانه ۲ سربازی که دستگیر شده‌اند تمام لبنان را به خاک و خون بکشد، با هیچ منطقی، با هیچ استدلالی و با هیچ چیز سازگار نیست.

به نظر شما آیا این نوع اقدامات از طرف حزب‌الله لبنان، مثل گروگانگیری سربازان اسرائیلی، با وجود اینکه قاعدتا حزب‌الله لبنان می‌دانسته واکنش قابل پیش‌بینی اسرائیلی را، به نظر شما خود این مسئله نمی‌توانسته به آتش جنگ و تنش در منطقه دامن بزند، حالا این را چه بهانه بگیریم چه نه؟

ابراهیم یزدی: آنچه مهم است این است، فرض می‌کنیم که حزب‌الله با علم به اینکه اسرائیل چنین واکنشی را نشان بدهد دست به اینکار زده است. اگر اسرائیل چنین عملی را انجام نمی‌داد، چه بسا تا به امروز به دلیل فشار دولت لبنان ۲ سرباز آزاد می‌شدند.

جورج بوش رییس جمهور آمریکا اعلام کرده، سوریه حامی اصلی حزب‌الله لبنان است و سلاحهای ساخت ایران را در اختیار حزب‌الله لبنان قرار می‌دهد. آیا، با توجه به این مسئله و چنانچه صحیح بدانیم این خبر را، می‌شود تنها از حمایت معنوی ایران از حزب‌الله لبنان سخن گفت؟

ابراهیم یزدی: فرض بگیریم که این ادعای آمریکا درست است. آیا این اولین بار است که یک کشوری از یک گروه دیگری در کشور دیگر حمایت می‌کند؟ آیا در افغانستان دولت آمریکا از یک گروههایی حمایت نمی‌کردند، آنها را آموزش نمی‌دادند؟ آیا امروز، به‌رغم تمام قطعنامه‌هایی که در سازمان ملل صادر شده است و اسرائیل نمی‌پذیرد، آمریکا بدون قید و شرط حمایت نمی‌کند؟ هنگامی سخن آمریکا را باید توجه کرد که خود آمریکا در این جنگ بیطرف باشد و طرف اسرائیل را نداشته باشد. چگونه می‌توان به چنین ادعای آمریکا ترتیب نظر داد!

نظر شما در مورد اسرائیل کاملا روشن است، انتقادهای بین‌المللی وجود دارد، ولی پرسش من مشخصا اینجا در مورد حزب‌الله لبنان است. آیا به نظر شما حزب‌الله لبنان تنش در منطقه ایجاد نمی‌کند؟

ابراهیم یزدی: من مایل نیستم مسئله حزب‌الله لبنان را به تنهایی و جدا از تمام مسایل دیگر حل بکنیم. اگر بودن یک گروه مسلح در لبنان موجب تشنج است، این را باید بپذیریم که بله حزب‌الله مسلح در لبنان موجب تشنج است. سوال این است که آیا فقط وجود حزب‌الله مسلح موجب تشنج در خاورمیانه است؟ آیا می‌بایستی ما برای پاسخ به سوال شما بقیه پارامترها را نادیده بگیریم؟ من به چنین چیزی اعتقاد ندارم.

حالا، به نظر خود شما آمریکا در مخالفت با آتش‌بس فوری در خاورمیانه و توقف حملات اسرائیل به لبنان چه هدفی را مشخصا دنبال می‌کند؟

ابراهیم یزدی: نشان می‌دهد که نمی‌خواهد جنگ تمام شود...
چرا؟

ابراهیم یزدی: منطقی‌ترین راه که همه‌ی جامعه جهانی به آن رسیده‌اند این است که بسیار خوب حزب‌الله اشتباه کرده است، اسرائیل اشتباه کرده است، مردم بیگناه نباید هزینه‌اش را بدهند، پس آتش‌بس داده بشود تا بنشینند و صحبت بکنند. چرا آمریکا با این مخالف کرده است!

بله، دقیقا سوال این است. چرا؟ چه هدفی را دنبال می‌کند آمریکا؟

ابراهیم یزدی: برای اینکه افکار عمومی از فلسطین منحرف بشود، افکار عمومی از عراق به جای دیگری برگردد، آمریکا علاقمند است آنچه اکنون در لبنان آغاز شده است ادامه پیدا کند، تا از فشاری که بر آمریکا در عراق هست، تا از فشاری که بر آمریکا در افغانستان هست، تا از فشاری که بر اسرائیل در فلسطین هست کاسته شود.

یک مسئله دیگر. آیا ادامه جنگ خاورمیانه نمی‌تواند خطری جدی را متوجه ایران بکند؟

ابراهیم یزدی: این خطر جدی‌ست که ممکن است اسرائیل در شرایطی که نمی‌تواند از طریق جنگ به اهدافش برسد، این خطر وجود دارد که اسرائیل و آمریکا برای کاستن از فشار افکار عمومی در جهان دست بکارهای دیگری بزنند، از جمله حمله به ایران. اما آیا حمله موشکی به نقاط انتخابی در ایران چه پیامدهایی را به نفع آمریکا و اسرائیل در پی خواهد داشت؟ آیا این حملات موجب سقوط حکومت ایران خواهد شد؟ خیر! تنها چیزی که اتفاق خواهد افتاد این است که حاکمان ایران از آن استفاده می‌کنند، بهره‌مند می‌شوند برای تثبیت قدرت خودشان، توجیه قدرت خودشان و بعلاوه به آنها کمک می‌کند که همین فضای نسبتاً قابل تنفسی که ما در ایران داریم، آن را هم ببندند. این را هم باید اضافه کنم، با توجه به اینکه این خطر جدی‌ست، به نظر می‌رسد که مقامات دولت ایران می‌بایستی بطور جدی محتاطانه عمل بکنند. بهانه به دست اسرائیل و آمریکا برای حمله به ایران ندهند.

حالا مسئله دیگر. به نظر شما حوادث خاورمیانه تا چه حدی می‌تواند پرونده هسته‌ای ایران در شورای امنیت را تحت‌الشعاع خودش قرار بدهد؟

ابراهیم یزدی: اگر ایران تا این وقت مقرری که خود اعلام کرده است، در پایان مردادماه، جواب مثبتی به درخواست ۱+۵ ندهد، به نظر می‌رسد در شرایط کنونی با توجه به واکنشی که جامعه جهانی نسبت به وقایع لبنان از خود نشان داده است، موضع آمریکا در شورای امنیت سازمان ملل برای صدور قطعنامه علیه ایران تقویت شده است. ایران آنوقت باید منتظر بماند که ببیند آن قطعنامه چه خواهد گفت. البته ما می‌دانیم که در فاز اول قطعنامه فقط به ایران اخطار می‌کند که در ظرف یک مدت معینی باید آن اصول را بپذیرد. قطعنامه‌های تنبیهی بعد از آن خواهد آمد، اگر ایران نپذیرد. بنابراین وقایع لبنان به نفع ایران در جهت حل مسالمت‌آمیز پرونده هسته‌ای نمی‌باشد.

آخرین پرسش من. شما از امضاکنندگان بیانیه‌ای هستید که ۳۳۰ نفر آن را امضا کرده‌اند و حمله اسرائیل به لبنان را محکوم کرده‌اند. در میان این ۳۳۰ نفر چهره‌های بسیار سرشناس اصلاح‌طلب یا ملی-مذهبی و یا چهره‌های نهضت آزادی ایران وجود دارند. با توجه به اینکه در این بیانیه هیچ اشاره‌ای به گروگانگیری سربازان اسرائیلی و حملات حزب‌الله لبنان به اسرائیل نشده، آیا می‌شود گفت که امضاکنندگان این بیانیه در خصوص جنگ اخیر خاورمیانه با حکومت ایران در یک جبهه واحد قرار گرفته‌اند؟

ابراهیم یزدی: بله! دولت ایران یا بسیاری از دولتهای دنیا امروز با ما همصدا هستند که اسرائیل باید این جنگ را متوقف بکند. موضعی که ما در این بیانیه امضا و اعلام کردیم با تمام این جریانی که در دنیا، خواه دولت ایران، خواه سایر دولتها همسو است که اسرائیل باید این آتش‌بس را بپذیرد و این جنگ را متوقف کند.